YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (2)

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

2026

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 2026-yil, may.
2-qism

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o‘rinbosari:
Karimov Norboy G‘aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay’ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, O‘zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O‘zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, “Nobel” mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a’zosi, Turkiya – O‘zbekiston do‘stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G‘afforovna, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug‘aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko‘nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo‘ja o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o‘g‘li, O‘zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig‘i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o‘rinbosari
Ochilov Farkhod, O‘zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig‘i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o‘g‘li, texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), katta o‘qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o‘g‘li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o‘g‘li, TDIU katta o‘qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra’no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:
Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor Genera's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
G‘afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o‘qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja’sur Artiqboy o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: “Ma’rifat-print-media” MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O‘zR Tabiat resurslari vazirligi, O‘zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali
O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR TAHLILINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'NALISHLARI 12
Xudoyberdiyev Ulug'bek Axmad o'g'li

O'ZBEKISTON KOMPANIYALARIDA DIVIDEND SIYOSATI JOZIBADORLIGINI OSHIRISH 16
Shermuxamedov Akmal Komiljonovich

РАЗВИТИЕ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ФИНТЕХА И ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА 21
Салимова Зиёда Рустамжон қизи

ELEKTR TARMOQLARI KORXONALARIDA YO'QOTISHLAR HISOBI UCHUN ISHCHI HISOBVARAQLARI TIZIMINI ISHLAB CHIQISH 27
Xojimurodov Zuxriddin Shukurullo o'g'li

RAQAMLI MUHITDA BANK XIZMATLARINI MASOFADAN KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH 32
Azlarova Aziza Axrorovna

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SOLIQ ORGANLARI FAOLIYATINI SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 36
Soyibova Matluba Ahmedboyevna

O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 41
M.O. Yo'ldoshova

NARXLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY KONSEPSIYASI SIFATIDA DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISH 45
Anvar Deberdiyev

SOLIQ MA'MURCHILIGINI RAQAMLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISH YO'LLARI 49
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich

STARTAP EKOTIZIMLARINI RAG'BATLANTIRISHNING SOLIQ MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH: GLOBAL MUAMMOLAR VA HUDUDIY IMKONIYATLAR 55
Ishimova Mohinur Absalomovna

UMUMIY OVQATLANISH TIZIMIDA B2B MARKETINGINI JORIY ETISH. (XORAZM VILOYATI MISOLIDA) 61
Zakirova Gulnoza Qudratovna, Aliyeva Gulnora Ildarovna

TIBBIYOT TASHKILOTLARIDA NOMOLIYAVIY AKTIVLAR HISOBI AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 67
Iskanov Xoljigit Nurkosimovich

RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI RIVOJLANTIRISH MARKAZIDA ICHKI AUDIT TIZIMINI TASHIL ETISH AMALIYOTI 73
Suyunov Yorqin Bekmurodovich, Nazarov Ubaydulla Abdumannapovich

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 79
Yuldashev Akmal Kiyomovich

TOG'-KON KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIM HOLATINI BAHOLASH VA IQTISODIY SAMARADORLIK ZAXIRALARINI ANIQLASH 83
Abirova Nargizabonu

YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI VA ULARNING MILLIY RIVOJLANISHI 88
Turayev Abduvohid Kuldashevich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

IQTISODIYOTNING INNOVATSION TARAQQIYOTI SHAROITIDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI 93
Artiqova O‘g‘iljon Zafar qizi

O‘ZBEKISTON MILLIY TELERADIOKOMPANIYASI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA SEMIR MODELIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI 101
Rustamov Zafar

QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH TANNARXINI PASAYTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI 107
Metyakubov Azamat Djumanazarovich

BUXORO ARK ANSAMBLI TURISTIK SIG‘IM IMKONIYATLARINI BAHOLASH 111
Sulaymonova Malika Maxmudovna, Qilichov Muhriddin Husniddin o‘g‘li

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПЛАНИРОВАНИЯ, КОНТРОЛЯ И АНАЛИЗА ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ НА МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ 116
Муродов Шавкатжон Фарходович, Зайналов Ж. Р.

XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDAGI INVESTITSION LOYIHALARNI AMALGA OSHIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO‘LLARI 121
Ochildiyeva Naima Mengziya qizi, Ollokulova Feruza Mansurovna

TIJORAT BANKLARINING KREDITLASH AMALIYOTIDA SUN’IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH 127
Melibayev Sodir Adilovich

TIJORAT BANKLARI RENTABELLIGINI TA’MINLASHDA AKTIVLAR VA REGULYATIV KAPITALNING O‘RNI 135
Sheraliev Abbos Xolmuminovich

DIGITAL TRANSFORMATION OF DECISION-MAKING IN THE NATIONAL ELECTRICITY GRID OF UZBEKISTAN 140
Abdumalik A. Djumanov, Mukhlisa M. Gafurova, Tursunmurod R. Sobirov

VIRTUAL IQTISODIYOTNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH MEXANIZMLARI 147
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich

O‘ZBEKISTON QIMMATLI QOG‘OZLAR BOZORINING RIVOJLANISH HOLATI VA INSTITUTSIONAL TUZILMASI 152
Shamsiddinov Ne’matjon Ashurali o‘g‘li

ASOSIY VOSITALAR HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH 157
To‘ychiyeva Dilnoza Farxod qizi

ELEKTRON TIJORAT BOZORIDA RISKLARNI BAHOLASH MASALALARI 162
Aripov Ulug‘bek Bahodirovich

UY-JOY BOZORINI IPOTEKA KREDITLASH AMALIYOTI ORQALI INTEGRATSIYA QILISH: O‘ZBEKISTON SHAROITIDA RIVOJLANISH YO‘NALISHLARI 166
A’zamxo‘jayeva Nihola Sulaymon qizi

HUDUDIY INVESTITSIYA TARKIBINING IQTISODIY SAMARADORLIKKA DINAMIK TA’SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA) 171
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI KREDITLASH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH 175
Bo‘taev O‘tkir Eshboevich

KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHNING INNOVATSION USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH 181
Umarova Malika Nematjanovna

РАЗВИТИЕ ИНСТРУМЕНТОВ ЗЕЛЕНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ КАК ФАКТОР СТАНОВЛЕНИЯ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ 187
Рахмонов Джамшид Одил угли

ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМИ РЕСУРСАМИ В ОРГАНИЗАЦИЯХ КУЛЬТУРЫ УЗБЕКИСТАНА 194
Абдусаламова Фарогат Сунатиллаевна

BANK XIZMATLARI KO'RSATISH MEZONLARINI ANIQLASH VA ULARNI BAHOLASH 200
Avazbek Jo'rayev

BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK OMILLARNING IQTISODIY AHAMIYATI 207
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna

ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA ISHLAB CHIQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 211
Berdimuratov Kuanishbay Genjebaevich

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ПРОЕКТОВ И ПРОГРАММ 215
Абдупаттоев Абдухакимжон Абдулхамид угли

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI 228
Mohichexra Melikovna Mo'minova

INKLYUZIV TURIZMNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI: XALQARO TAJRIBA TAHLILI 233
Dilbar Xasanovna Aslanova, Usmanova Zumrad Islamovna

TA'LIM TIZIMIDA MARKETING YONDASHUVI VA TAMOYILLARINI QO'LLASHNING NAZARIY ASOSLARI 239
Musayeva Shoira Azimovna, Raxmonova Aziza Tolibovna

MEHMONXONALAR VA OILAVIY MEHMON UYLARI RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI 245
Boynazarov Ulug'bek Egamberdiyevich

HUDUDLARNING TURISTIK SALOHIYATIDAN FOYDALANISH ORQALI ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI 250
Daminov Mirvoxid Isroilovich

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MAKROIQTISODIY VA TARMOQ KO'RSATKICHLARI ASOSIDA TAHLIL 255
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich

OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINING INNOVATSION SAMARADORLIKKA TA'SIRI 264
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li

ИССЛЕДОВАНИЕ АКТИВНОСТИ И СТАБИЛЬНОСТИ КАТАЛИЗАТОРОВ В ПРОЦЕССЕ ГИДРООЧИСТКИ НЕФТЕПРОДУКТОВ И ИХ РОЛЬ В ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ 271
Тураев Баходир Тиркашевич, Махманов Дониёр Махманович

SURXONDARYO VILOYATI HUDUDIY TURIZM BOZORINING MARKETING TAMOYILLARI ASOSIDAGI KOMPLEKS TAHLILI 276
Namozov Shahzod Maxmud o'g'li

INNOVATIVE TRANSFORMATION PROCESSES AND ADVANCED INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE FIELD OF AGRICULTURAL SERVICES 282
Djurayeva Dilnoza Davronovna, Boltayeva Shakhnoza Bebudovna

COMPARISON OF HOSPITAL-BASED AND HOME-BASED REHABILITATION AFTER CERVICAL SPINE SURGERY IN UZBEKISTAN 290
Shokhrukh Ziyavaddinov

O'ZBEKISTON AKSIYADORLIK JAMIYATLARI MOLIYAVIY KOEFFITSIYENTLARI TAHLILI 299
Norqulov Mirsaid To'lqin o'g'li

TIJORAT BANKLARIDA RAQOBAT MUHITINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI 306
Turdiyev Izatulla Ollaqulovich

XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA IJARA HISOBI TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 312
Xoliqulova Yulduz Panji qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

ELEKTR TARMOQLARI KORXONALARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGIGA RAQAMLASHTIRISH VA INNOVATSIYALARNING O'RNI: XORIJ TAJRIBASI 317
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich

QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING XORIJIY DAVLATLAR ILG'OR TAJRIBALARI VA ULARNI MAMLAKATIMIZDA QO'LLASH IMKONIYATLARI 322
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi

BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA BOSHQARISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI 330
Boltayev Zokirjon Otanazarovich

RAQAMLI IQTISODIYOT TRANSFORMATSIYASI SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TO'LOV QOBILIYATINI TA'MINLASHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI 334
Adilova Zohida Ikromjonovna

MOLIYAVIY AKTIVLAR TARKIBIDAGI DEBITORLIK QARZDORLIKLARINI MHXS TALABLARI ASOSIDA BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI 339
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich

ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕНЕДЖМЕНТА В УСЛОВИЯХ УДАЛЁННОЙ РАБОТЫ 345
Хамидов Далер Дилшодович

ISMOIL SOMONIY MAQBARASINING TURISTIK SIG'IMINI BAHOLASH: BUXORO TARIXIY MARKAZI MISOLIDA 351
Choriyeva Dilovar Tohir qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li

CONSUMER TRUST IN UZBEKISTAN'S E-COMMERCE 356
Erkin Shavqiyev Professor, Ulugmurodov Farkhod

IMPROVING THE FINANCING SYSTEM OF EXPORT ACTIVITIES OF SMALL BUSINESS ENTITIES 362
Karamatdinova Aysawle Parakhatovna

XORIJIY OLIY TA'LIM MUASSASALARINING RAQAMLI MARKETING VOSITALARI TAHLILI: O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI 369
Sharopova Nafosat, Xolmamatov Diyorbek

SURXONDARYO VILOYATIDA MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI IJTIMOIY-IQTISODIY OMILLARNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH 374
Islomov Bobur Bahodir o'g'li

XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA ASOSIY VOSITALARGA AMORTIZATSIYA HISOBLASH USULLARI VA AUDITORLIK HISOBOTINI TAKOMILLASHTIRISH 380
Xasanov Shoxrux Raximjonovich

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA REAL SEKTOR KORXONALARINING ROLI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI 385
Sobitova Ra'no Solidjonovna, Babaxadjayev Firdavs Bahodir o'g'li

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE NEW UZBEK CONSULTING SERVICES MARKET AND METHODS FOR ASSESSING THE POTENTIAL FOR ATTRACTING INVESTMENTS 388
Usmonova Dilfuza Ilkhomovna

RESPUBLIKAMIZDA UMUMIY OVQATLANISH SOHASI XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARDAN FOYDALANISH 394
Kalanova Moxigul Baxritdinova

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA KORXONA BOSHQARUVINING TASHKILIY-IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 399
Azlarova Munira Muhammad-Amin qizi, Yoqubov Madaminbek Abdurahim o'g'li

BALIQCHILIK SOHASIDA TADBIRKORLIK MAJMUALARINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING ROSSIYA TAJRIBASI VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI 406
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA CHIQINDILARNI BOSHQARISH TIZIMINING ZAMONAVIY MODELLARI 416
Xasanov Komil Mutalibjanovich

TOSHKENT VILOYATI QISHLOQ HUDUDLARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY-IQTISODIY OMILLARI: EMPIRIK TAHLIL 421
Saidakbarova Ziyoda Doniyor qizi

METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR FINANCIAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF ADDITIONAL ACTIVITIES IN FARM ENTERPRISES 426
Kalimbetov Khaliknazar Kurbanbaevich

KIMYO SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO‘NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH 432
Suyarov Shaxzod Salim o‘g‘li

XALQARO MOLIYA TASHKILOTLARIDAN O‘ZBEKISTONGA JALB ETILGAN IMTIYOZLI MABLAG‘LARNING SAMARADORLIGI 438
Turdiyeva Zarnigor Asqar qizi

NAVOIY VILOYATIDA TURIZM XIZMATLARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH 442
Turayev Abduvoxid Kuldashevich

TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKNI BOSHQARISHNING XORIJIY AMALIYOTI 448
Turg‘unov Nodirbek Muminjanovich

KORXONALARDA STRATEGIK REJANI ISHLAB CHIQISH DARAJALARI VA BOSQICHLARI 452
Zaripova Sayohat Zafarovna

IQLIM O‘ZGARISHINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA’SIRI: NAZARIY YONDASHUVLAR VA XALQARO TAJRIBA 457
Ozodxon Mahmudovna Qo‘ziboyeva, Anvarbekov Fayzullo Rustamjon o‘g‘li, Rahmonova Xosiyatxon Fayzullo qizi

WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF BANKING SERVICES THROUGH THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BIG DATA TECHNOLOGIES 462
Mamatova Sevara Ilhom kizi

O‘ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISK MENEJMENT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 470
Toshpulatov Davron Akromovich

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR 477
Qorriyeva Shahnoza Safarbayevna

YASHIRIN IQTISODIYOTNING RASMIY IQTISODIYOTGA TA’SIRINI BAHOLASH MUAMMOLARI 482
Bobojonov Azimjon Akmal o‘g‘li

NAVOIY VILOYATI QIZILQUM CHO‘LLARIDA XALQARO TURIZMNI TASHKIL QILISH VA RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO‘NALISHLARI 486
Turayev Abduvoxid Kuldashevich

BARQAROR SHAHAR RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNING IQTISODIY O‘SISHGA TA’SIRI: TANLANGAN DAVLATLAR VA O‘ZBEKISTON MISOLIDA 493
Dadabayeva Nigora Muxamatxanovna, Jahongirova Muazzamxon Jahongir qizi

AUDIT TEKSHIRUVLARIDA AUDIT DALILLARINI YIG‘ISH AMALIYOTINI ZAMONAVIY IT TEXNOLOGIYALARDAN VA “MACHINE LEARNING” DAN FOYDALANGAN HOLDA TAKOMILLASHTIRISH (“IPAK YO‘LI” AITB MISOLIDA) 499
Eshqurbonov Bahrom Norsoat o‘g‘li

O‘ZBEKISTONDA OLIY TA’LIM BITIRUVCHILARINING MEHNAT BOZORIGA INTEGRATSIYASI: RAQAMLI KO‘NIKMALAR OMILINING ROLI 506
Eshbo‘riev Umarbek Rashidovich

KOMPANIYALAR MOLIYASINING BARQARORLIGINI TA’MINLASH YO‘LLARI 518
Rasulov Jasurbek Abdurasulovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

ZAMONAVIY BAHOLASH FAOLIYATIDA PYTHON DASTURLASH TILINI QO‘LLASHNING USLUBIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI 522
Shaminov Abbosjon Faxriddin o‘g‘li

MINTAQADA SANOAT TARMOQLARIGA INVESTITSIYALARNI JALB ETISHNING TASHKILIY-IQTISODIY YO‘NALISHLARI 527
Maxmudov Jasurbek Ergashevich

HUDUDIY ASALARICHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI 532
Sulaymonov Sherzod Nasivaliyevich

BARQAROR TURIZM VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA’SIRI 536
Sultonova Abduraimova Kamola Abdumannob qizi

РАЗВИТИЕ КОРПОРАТИВНЫХ ФИНАНСОВ С УЧЕТОМ ESG-ПРИНЦИПОВ 542
Алиева Сусанна Сейрановна

ЭМОЦИОНАЛЬНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ РУКОВОДИТЕЛЯ КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ 548
Алибекова Паризода Раджаб кизи, Алимова Машҳура Тоирхоновна

KREDIT RESURSLARINING HUDUDIY IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MOLIYAVIY SAVODXONLIKNING INSTITUTSIONAL ROLI 554
G‘aniyev Sanjar Poziljon o‘g‘li

SANOAT KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH INVESTITSIYALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH 561
Qorabayev Shuxratjon Axmadjonovich

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI QO‘LLAB-QUVVATLASH ORQALI INKLYUZIV INVESTITSION MUHITNI RIVOJLANTIRISH 568
Irisqulova Munisa Akmal qizi

AGROKLASTERLARNING TASHKILIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 573
Doliyev Samandar Toirovich

MINTAQADA IQTISODIYOT TARMOQLARINI DIVERSIFIKATSIYALASH USULLARI 579
Sapayev Azamat Rustamovich

MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA’MINLASHDA TASHQI SAVDO SIYOSATINING O‘RNI 583
Rustamova Nodira

GAVKUSHON ANSAMBLI MISOLIDA BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MEROS OBYEKTLARINING TURISTIK SIG‘IM SALOHIYATI 587
Xolmurodova Moxichehra Dilmurodovna, Qilichov Muhriddin Husniddin o‘g‘li

ОПРЕДЕЛЕНИЕ МНОЖЕСТВЕННОГО КОРРЕЛЯЦИОННО-РЕГРЕССИОННОГО АНАЛИЗА С ПОМОЩЬЮ ПРИКЛАДНЫХ ПРОГРАММ 594
Ганиева Зулфия Самиевна

XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIY AHAMIYATI 600
G‘aniyev M., Vannobova Gulhayo Tolibjon qizi

BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI ABDULAZIZXON VA ULUG‘BEK MADRASALARINING TURISTIK SIG‘IM IMKONIYATLARINI BAHOLASH 604
Ro‘ziqulova Feruza Qurbon qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o‘g‘li

KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATINI MOLIYAVIY RAG‘BATLANTIRISH HAMDA KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI 612
Iskandarov Saidazamxon Salohiddin o‘g‘li

O‘ZBEKISTONDA NOSTANDART BANDLIK ASOSIDA KICHIK BIZNES RIVOJINI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI 621
Fayzullayev Nurulla Baxromovich

O‘ZBEKISTONNING QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARIGA O‘TISHI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR 627
Ro‘ziyeva Dilobar Isomjonovna, Jo‘ramurodova Feruza Mardon qizi

XARAJATLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI VA USULLARI 633
Toshimov Azizbek Hakimovich

ГЛОБАЛЬНАЯ КОНКУРЕНЦИЯ МОДЕЛЕЙ РЕГУЛИРОВАНИЯ ИИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ПРОМЫШЛЕННУЮ ПОЛИТИКУ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН 636
Рахматов Феруз Касымович, Садикова Дилафруз Ражабовна, Рахматов Фирдавс Феруз угли

NODIR DEVONBEGI XONAQOHIDA TURISTIK SIGʻIMNI BAHOLASH: FIZIK VA HAQIQIY SIGʻIM TAHLILI 647
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin oʻgʻli

“OʻZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASIDA IJTIMOIY HIMOYA TIZIMINING OʻZIGA XOS XUSUSIYATLARI 654
Zoya Xalekeyeva, Jamgirbaeva Nilufar Dauilbay qizi

OʻZBEKISTON SUVEREN XALQARO OBLIGATSIYALARINING NISBATAN PAST FOIZ STAVKADA JOYLASHTIRILISHI: INVESTORLAR ISHONCHI VA MAKROIQTISODIY BARQARORLIK IFODASI 662
Toyirov Yunus Alamovich, Nazarov Qilich Xolmuradovich

РОЛЬ КРИТИЧЕСКОГО ЧТЕНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ МАРКЕТИНГОВОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ 668
Усманова Зумрад Исламовна

ДИЛЕММА ПЛАТОНА И ПОППЕРА: ИНТУИЦИЯ КАК АБСОЛЮТНАЯ РАЦИОНАЛЬНОСТЬ........ 673
Мулладжанова Хосият Яздонова

IQTISODIY TARAQQIYOTGA ERISHISHDA ERKIN IQTISODIY HUDUDLAR: KECHA, BUGUN VA ISTIQBOL........ 678
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich

MILLIY VALYUTA KURSI DINAMIKASINING IQTISODIY OʻSISHGA TAʼSIRI........ 684
Kurbanov Feruz Pirnazarovich, Xudaybergenov Yusufboy Murodovich

QURILISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK........ 690
B.K.Abdusamatov, F.Ablakulov

NNTLARNING IJTIMOIY AHAMIYATGA MOLIK LOYIHALARINI DAVLAT GRANTI SHAKLIDA MOLIYALASHTIRISHDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING RAQAMLI MEXANIZMLARI 695
Xasanov Jahongir Botir oʻgʻli

TIJORAT BANKLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA BAZEL III STANDARTLARINING OʻRNI VA AHAMIYATI 701
Absamatov Anvar Ergashevich

B-READY XALQARO MEZONI: KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ORQALI KAMBAGʻALLIKNI QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI 706
Matniyozova Dilrabo Abdugʻapporovna

OʻZBEKISTONDA XIZMATLAR SOHASINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI........ 711
D.A. Togayeva

ORGANIK QISHLOQ XOʻJALIGI MAHSULOTLARINI SERTIFIKATLASH TIZIMI: YEVROPA ITTIFOQI TAJRIBASI VA OʻZBEKISTON EKSPORT SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 715
Dexkanova Shodiyona Kaxramon qizi, Axmedov Eldor Toyirovich

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MAKROIQTISODIY KOʻRSATKICHLAR BARQARORLIGINI TAʼMINLASH MEZONLARI 720
Kantureeva Asem Jambil qizi, Xudoyqulov Xurshid Xurramovich

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING TARKIBIY OʻZGARISHLARINI INSON KAPITALI ORQALI RAGʻBATLANTIRISH MEXANIZMLARI........ 727
Xudayberganova Nazokat Shonazarovna, Masharipova Xosiyat Matrasulovna

ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ГИДРОЭНЕРГЕТИКИ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ........ 733
Габбарова Ильмира Володиевна

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

AUDITORLIK XULOSASI HAMDA AXBOROT TAQDIMOTI SIFATINI INTEGRATSIYALASH AHAMIYATI VA YO'LLARI......738
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich

IQTISODIYOT ЭКОНОМИКА ECONOMY

AUDITORLIK XULOSASI HAMDA AXBOROT TAQDIMOTI SIFATINI INTEGRATSIYALASH AHAMIYATI VA YO‘LLARI

Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich
Namangan davlat texnika universiteti mustaqil izlanuvchisi
E-mail: xulugbek1984@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada auditorlik xulosasi va axborot taqdimoti sifatini integratsiyalashning nazariy hamda amaliy jihatlari tahlil qilingan. Tadqiqot davomida auditorlik hisobotlari mazmunining aniqligi, strukturaviy uyg‘unligi va foydalanuvchilar uchun qulaylik darajasini baholash imkonini beruvchi indikatorlar tizimi ishlab chiqilgan. Shuningdek, auditorlik xulosalari sifatini oshirishda buxgalteriya hisobi ma’lumotlarini sintetik va analitik darajada integratsiyalash, iqtisodiy tahlil vositalaridan foydalanish hamda raqamli audit platformalarini joriy etishning ahamiyati asoslab berilgan. Amaliy tahlil natijalariga ko‘ra, integratsiyalashgan yondashuvlar auditorlik xulosalarining ishonchliligi, aniqligi va foydalanuvchanligini sezilarli darajada oshiradi. Maqolada, shuningdek, xalqaro audit standartlariga muvofiq ravishda axborotni vizualizatsiya qilish, raqamli taqdimot tizimlarini takomillashtirish hamda axborot sifati mezonlarini ishlab chiqish bo‘yicha tavsiyalar ilgari surilgan.

Kalit so‘zlar: auditorlik xulosasi, axborot taqdimoti sifati, integratsiya, auditorlik hisobotlari, buxgalteriya hisobi, sintetik va analitik axborot, iqtisodiy tahlil vositalari, raqamli audit platformalari, xalqaro audit standartlari, axborotni vizualizatsiya qilish.

Abstract. This article analyzes the theoretical and practical aspects of integrating audit report quality and information presentation. During the study, a system of indicators was developed to assess the accuracy, structural coherence, and user-friendliness of audit report content. The study also substantiates the importance of integrating accounting information at both synthetic and analytical levels, applying economic analysis tools, and implementing digital audit platforms to improve the quality of audit reports. According to the results of the practical analysis, integrated approaches significantly enhance the reliability, accuracy, and usability of audit reports. The article also presents recommendations for information visualization, the improvement of digital presentation systems, and the development of information quality assessment criteria in accordance with international auditing standards.

Key words: audit report, information presentation quality, integration, audit reports, accounting, synthetic and analytical information, economic analysis tools, digital audit platforms, international auditing standards, information visualization.

Аннотация. В данной статье анализируются теоретические и практические аспекты интеграции качества аудиторского заключения и представления информации. В ходе исследования разработана система показателей, позволяющая оценивать точность, структурную согласованность и удобство использования содержания аудиторских заключений. Также обоснована значимость интеграции бухгалтерской информации на синтетическом и аналитическом уровнях, применения инструментов экономического анализа и внедрения цифровых аудиторских платформ для повышения качества аудиторских заключений. По результатам практического анализа установлено, что комплексные подходы способствуют существенному повышению надёжности, точности и удобства использования аудиторских заключений. В статье также предложены рекомендации по визуализации информации, совершенствованию систем цифрового представления и разработке критериев оценки качества информации в соответствии с международными стандартами аудита.

Ключевые слова: аудиторское заключение, качество представления информации, интеграция, аудиторские заключения, бухгалтерский учёт, синтетическая и аналитическая информация, инструменты экономического анализа, цифровые аудиторские платформы, международные стандарты аудита, визуализация информации.

KIRISH

Bozor iqtisodiyoti sharoitida xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy barqarorligi va ishonchliligi to'g'risidagi axborot manfaatdor tomonlar uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Bunday axborotning ishonchliligini ta'minlashda auditorlik faoliyati va uning asosiy natijasi — auditorlik xulosasi alohida o'rin tutadi. Auditorlik xulosasi nafaqat moliyaviy hisobotlarning haqqoniyligini tasdiqlovchi hujjat, balki investorlar, kreditorlar, davlat organlari hamda boshqa foydalanuvchilar uchun qaror qabul qilishda muhim axborot manbai hisoblanadi. Shu bois auditorlik xulosasining mazmuni, aniqligi va axborot taqdimoti sifati o'rtasida uzviy bog'liqlik mavjud.

So'nggi yillarda axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi, raqamli hisobot tizimlarining keng joriy etilishi hamda xalqaro audit standartlarining takomillashuvi auditorlik xulosasining mazmuni va shakliga nisbatan yangi talablarni shakllantirmoqda. Ayniqsa, axborot taqdimoti sifatini oshirish, ya'ni auditorlik natijalarini foydalanuvchilarga aniq, tushunarli va tahliliy shaklda yetkazish bugungi kunda auditorlik faoliyatining muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Auditorlik xulosasi bilan axborot taqdimoti sifatini integratsiyalash audit natijalarining ishonchliligini yanada mustahkamlash, auditorlik fikrining mazmun-mohiyatini to'liqroq yoritish, shuningdek, foydalanuvchilarning moliyaviy axborotga bo'lgan ishonchini oshirish imkonini beradi. Mazkur integratsiyalashuv auditorlik hisobotlari strukturasini takomillashtirish, vizual va raqamli tahlil vositalarini keng qo'llash hamda auditorlik xulosalarini xalqaro standartlar asosida modernizatsiya qilish orqali amalga oshiriladi.

Shu nuqtayi nazardan, mazkur mavzuning dolzarbligi auditorlik xulosasi mazmuni bilan axborot taqdimoti sifati o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ilmiy jihatdan o'rganish, ularni integratsiyalash mexanizmlarini aniqlash hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish zarurati bilan belgilanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

International Auditing and Assurance Standards Board tomonidan ishlab chiqilgan International Standard on Auditing (ISA) 700: Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements (IFAC, 2020) xalqaro standarti auditorlik xulosasining tuzilishi, mazmuni va shakliga qo'yiladigan talablarni belgilaydi. Unda auditorlik hisobotining asosiy qismlari, muhim masalalar hamda auditor fikrini ifodalash tamoyillari batafsil yoritilgan. Mazkur maqolada axborot taqdimoti sifatini oshirish va auditorlik xulosalarini xalqaro me'yorlarga muvofiqlashtirish masalalarini tahlil qilishda aynan ISA 700 standarti asosiy metodologik manba sifatida qo'llanildi.

Audit nazariyasi va amaliyoti nomli o'quv qo'llanmada auditorlik faoliyatining nazariy asoslari, auditorlik fikrini shakllantirish jarayoni hamda auditorlik xulosasini tuzishning amaliy jihatlari yoritilgan. Mualliflar auditorlik natijalarining ishonchliligini ta'minlashda axborot sifati, auditorlik dalillarining asoslanganligi va tahliliy yondashuvning ahamiyatini keng tahlil qilgan. Ushbu manba maqolada auditorlik xulosasi va axborot taqdimoti sifatini integratsiyalashning ilmiy asoslarini ochib berishda muhim nazariy manba bo'lib xizmat qiladi.

Buxgalteriya hisobi va auditda axborot texnologiyalaridan foydalanish asarida raqamli audit tizimlari, avtomatlashtirilgan hisobotlar hamda axborot texnologiyalarining audit sifati va samaradorligiga ta'siri keng yoritilgan. Muallif buxgalteriya ma'lumotlarini sintetik va analitik darajada qayta ishlash auditorlik qarorlarini yanada aniq va asosli shakllantirishga xizmat qilishini ta'kidlaydi. Mazkur asar maqoladagi integratsiyalashgan axborot platformalari, raqamli audit vositalari va ularning samaradorligi haqidagi ilmiy qarashlar uchun nazariy asos vazifasini bajaradi.

The Audit Process: Principles, Practice and Cases xalqaro darajadagi darslik bo'lib, unda auditorlik jarayonining barcha bosqichlari, xususan, auditorlik dalillarini to'plash, ularni tahlil qilish va foydalanuvchilarga xulosa shaklida taqdim etish jarayonlari batafsil ko'rib chiqilgan. Mualliflar auditorlik axborotining shaffofligi va foydalanuvchilar uchun qulayligini oshirish bo'yicha ilg'or yondashuvlarni keltiradi. Maqolada axborotni vizualizatsiya qilish, tahliliy taqdimot va xalqaro standartlarga moslashtirish yo'nalishlarini asoslashda ushbu manba muhim ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi.

Audit nazorati inspeksiyasi tomonidan tayyorlangan "Audit faoliyatining holati va rivojlanish tendensiyalari to'g'risidagi hisobot" (2023-yil)da O'zbekistonda auditorlik faoliyatining amaldagi holati, auditorlik xulosalari sifati, auditorlik tashkilotlari faoliyatidagi mavjud masalalar va ularni baholash indikatorlari yoritilgan. Hisobotda keltirilgan statistik va tahliliy ma'lumotlar maqoladagi amaliy natijalar, jadval va ko'rsatkichlar tizimini shakllantirishda asosiy empirik manba sifatida foydalanildi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda auditorlik xulosasi va axborot taqdimoti sifatini o'zaro integratsiyalash orqali audit natijalarining ishonchliligi, aniqligi hamda samaradorligini oshirish yo'llari o'rganildi. Tadqiqot jarayonida tizimli yondashuv asosida auditorlik xulosalarining mazmuni va axborot taqdimoti sifati o'rtasidagi bog'liqlik tahlil qilindi. Shuningdek, taqqoslash, tahlil va sintez, statistik baholash hamda iqtisodiy tahlil usullaridan

IQTISODIYOT ЭКОНОМИКА ECONOMY

foydalanildi. Tadqiqot davomida xalqaro audit standartlari, ilmiy adabiyotlar, amaliy auditorlik hisobotlari va statistik ma'lumotlar asosida xulosalar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

So'nggi yillarda o'tkazilgan tadqiqotlar, jumladan, 2022-yilda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Audit nazorati inspeksiyasi tomonidan 96 ta audit tashkilotining 180 dan ortiq auditorlik xulosalari asosida amalga oshirilgan monitoring natijalari shuni ko'rsatadiki, auditning muhim masalalari bo'yicha bandlar ayrim hollarda auditorlik xulosasining asosiy natijalari bilan yetarli darajada uyg'unlashtirilmagan, qo'llanilgan yondashuvlar va auditorlik dalillari esa to'liq aks ettirilmagan. Bu holat auditorlik xulosalarining foydalanuvchilar uchun tushunarliligi, tahliliy ahamiyati va axborot qiymatini yanada oshirish zaruratini ko'rsatadi.

Shu nuqtayi nazardan, axborot taqdimoti sifati hamda auditning muhim masalalarini auditorlik xulosasi bilan integratsiyalash darajasini baholovchi aniq indikatorlar tizimini ishlab chiqish muhim ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Baholash indikatorlari tizimi quyidagi 1-jadvalda keltirilgan asosiy komponentlarni qamrab oladi (1-jadval).

1-jadval. Baholash indikatorlari tizimining asosiy komponentlari[1]

Indikator nomi	Tavsifi	Baholash mezonlari (1-5 ball)	Izoh
1. Struktura aniqligi	Axborot taqdimoti bloklarining izchilligi, sarlavha va subtizimlar mavjudligi	1 - izchillik yo'q; 5 - mukammal strukturaviy tashkil	Vizual va mantiqiy yaxlitlik
2. Auditning muhim masalalari va xulosa uyg'unligi	Auditning muhim masalalari mazmunining umumiy auditor fikri bilan bog'lanish darajasi	1 - aloqasiz; 5 - to'liq integratsiyalashgan	Auditning muhim masalalaridagi risklar auditor xulosasida aks ettirilganmi?
3. Axborot konteks-tualligi	Taqdim etilgan axborotning faoliyatga xos va dolzarbligi	1 - umumiy andozaviy; 5 - maxsus moslashtirilgan	Auditning muhim masalalari foydalanuvchi uchun qanchalik foydali?
4. Shaklning qulayligi	Jadval, grafik, punktlar ko'rinishida taqdim etish darajasi	1 - matn ko'rinishida; 5 - multimodal (vizual, matnli)	Vizualizatsiya mavjudmi?
5. Audit yondashuvi ko'rsatilganligi	Auditning muhim masalalari bo'yicha qo'llangan audit metodlari haqida ma'lumot	1 - yo'q; 5 - to'liq ochiqlangan	Qanday usullar bilan audit o'tkazildi?
6. Auditor dalillari va natijalari	Faktlar va dalillarning taqdim etilishi	1 - yo'q; 5 - to'liq, dalillangan	Auditorlik mulohazasi qanday asoslangan?

Ushbu indikatorlar asosida har bir auditorlik xulosasini 30 ballik tizim bo'yicha baholash imkoniyati mavjud. Amaliy qo'llash natijalari shuni ko'rsatadiki, "Namangan Agrokimyohimoya" AJ auditorlik hisobotining tahlilida auditorlik xulosasi va auditning muhim masalalari o'rtasidagi integratsiya darajasi o'rtacha 18 ball bilan baholangan. Bu esa auditorlik xulosasining foydalanuvchilar uchun axborot qiymati va tahliliy qulayligi o'rtacha darajada ekanligini ko'rsatadi. Aksincha, "Chust tuman qurilish bo'limi" auditorlik hujjatida barcha indikatorlar bo'yicha yuqori natijalar qayd etilib, umumiy baho 26 ballni tashkil etgan. Mazkur holatda auditning muhim masalalari, qo'llanilgan yondashuvlar, auditorlik dalillari hamda yakuniy xulosa o'rtasida yuqori darajadagi uyg'unlik ta'minlangan.

Mazkur indikatorlar auditorlik tashkilotlari va nazorat organlari tomonidan sifat monitoringini amalga oshirish, auditorlarning malakasini baholash hamda ularga metodik yordam ko'rsatishda samarali vosita bo'lib xizmat qilishi mumkin. Shuningdek, ushbu indikatorlar asosida ichki audit tizimiga ega tashkilotlar o'z faoliyati samaradorligini baholashi va uni takomillashtirish bo'yicha zarur choralarni ishlab chiqishi mumkin. Shu tariqa, auditning muhim masalalari va axborot taqdimoti sifati asosida shakllantirilgan indikatorlar tizimi auditorlik xulosalarining amaliy ahamiyatini oshirish va foydalanuvchilarga yanada foydali axborot taqdim etishga xizmat qiladi.

Auditorlik faoliyatida buxgalteriya hisobi ma'lumotlarining sintetik va analitik darajadagi axborotlaridan kompleks foydalanish zamonaviy audit metodologiyasining muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda. Ayniqsa, moliyaviy hisobotlarning ishonchliligini baholash, xo'jalik jarayonlarining haqqoniy aks ettirilganlik darajasini aniqlash hamda auditning ustuvor yo'nalishlarini belgilashda ushbu ma'lumotlarning ahamiyati katta. Sintetik hisoblar, ya'ni umumlashtirilgan balans va moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotlar auditor uchun boshlang'ich

1 Muallif ishlanmasi

axborot manbai hisoblanadi. Biroq mazkur darajadagi ma'lumotlar ayrim hollarda iqtisodiy jarayonlarning mohiyatini to'liq yoritib bera olmaydi. Shu sababli hisobvaraq tafsilotlari, tovar-moddiy zaxiralar harakati, debitor va kreditor qarzlar dinamikasi kabi analitik ma'lumotlardan foydalanish muhim hisoblanadi.

Amaliy kuzatuvlarga ko'ra, 2022–2023 yillarda auditorlar tomonidan faqat sintetik axborotlardan foydalanilgan holatlarda aniqlik darajasi 68 foizni tashkil etgan bo'lsa, sintetik va analitik hisoblar integratsiyalashgan holda qo'llanilgan audit tekshiruvlarida ushbu ko'rsatkich 89 foizga yetgan. Jumladan, "Mingbuloq dehqon bozori" AJda o'tkazilgan audit davomida moliyaviy hisobotlar umumiy holati qoniqarli deb baholangan bo'lsa-da, analitik hisobotlardagi tafsilotlar orqali ayrim xarajatlarning sezilarli darajada oshgani aniqlangan. Mazkur holat auditor uchun nafaqat umumlashtirilgan ma'lumotlar, balki ularning chuqur tahlili ham muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Shuningdek, tahliliy vositalar yordamida sintetik va analitik hisobotlar o'rtasidagi tafovutlarni aniqlash audit risklarini kamaytirish hamda auditorning professional mulohazasini shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. O'zbekistonda 2024-yilda tahlil qilingan 127 ta auditorlik hisobotlari natijalari shuni ko'rsatdiki, auditorlar tomonidan 73 foiz holatda analitik tafsilotlardan yetarli darajada foydalanilmagan, bu esa auditorlik xulosalarining tahliliy chuqurligini cheklagan. Shu bois bugungi kundagi muhim vazifalardan biri buxgalteriya axborotlarining barcha darajalarini integratsiyalash va ular asosida chuqur tahliliy xulosalar shakllantirish orqali auditorlik faoliyati sifatini yanada oshirishdan iboratdir. Bu esa nafaqat audit tekshiruvlarining ishonchliligini, balki audit natijalariga bo'lgan ishonchni ham mustahkamlashga xizmat qiladi.

Auditorlik faoliyatida iqtisodiy tahlil vositalaridan foydalanish, xususan, auditor qarorlarini asoslash jarayonida ushbu vositalarning samaradorligini oshirish professional audit natijalariga erishishda muhim yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Auditorlar moliyaviy hisobotlarni tekshirish jarayonida ularni faqat raqamlar yig'indisi sifatida emas, balki xo'jalik yurituvchi subyekt faoliyatining iqtisodiy dinamikasi va rivojlanish tendensiyalarini aks ettiruvchi axborot manbai sifatida baholashi lozim. Ayniqsa, rentabellik, likvidlik, moliyaviy barqarorlik va aylanish koeffitsientlari kabi nisbiy ko'rsatkichlar auditorlarning asoslangan qaror qabul qilishida muhim ahamiyat kasb etadi.

So'nggi yillardagi amaliy tahlillar iqtisodiy tahlil vositalaridan foydalangan auditorlar tomonidan shakllantirilgan xulosalarning ishonchlilik darajasi yuqori ekanligini ko'rsatmoqda. Masalan, 2023-yilda "Chust tuman qurilish bo'limi" MCHJda o'tkazilgan auditorlik tekshiruvlari davomida moliyaviy barqarorlik ko'rsatkichlarining normativlardan chetlanishlari tahliliy vositalar yordamida aniqlangan va bu hisobotdagi ayrim kamchiliklarni o'z vaqtida bartaraf etishga xizmat qilgan. Jumladan, joriy likvidlik koeffitsientining 1,3 o'rniga 0,9 darajasida shakllangani hamda umumiy moliyaviy mustahkamlik koeffitsientining normativ 0,5 bo'lishiga qaramasdan 0,32 darajada qayd etilgani auditorlik xulosasini qo'shimcha tahlil qilish zaruratini yuzaga keltirgan.

Shuningdek, 2022–2024 yillarda respublika bo'yicha 150 dan ortiq auditorlik hisobotlari tahlili natijalariga ko'ra, iqtisodiy tahlil vositalaridan foydalanilmagan auditorlik xulosalarining 37 foizida ayrim faktik xatoliklar yoki yuzaki yondashuvlar kuzatilgan. Bunda auditorlarning rentabellik tahliliga yetarli e'tibor qaratmaganligi yoki likvidlik indikatorlaridan foydalanmaganligi asosiy omillardan biri bo'lgan. Aksincha, iqtisodiy tahlil usullari bilan boyitilgan auditorlik qarorlari aniqlik darajasi bo'yicha qariyb 87 foiz ijobiy natija ko'rsatgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Hisob va tahlil tizimlarini yagona integratsiyalashgan axborot platformasi orqali uyg'unlashtirish zamonaviy audit amaliyotining strategik yo'nalishlaridan biri bo'lib, buxgalteriya axboroti hamda iqtisodiy tahlil vositalari o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni mustahkamlashga xizmat qiladi. Mazkur yondashuv, bir tomondan, auditorlarning professional fikr va mulohazalarini chuqurlashtirsa, ikkinchi tomondan esa auditorlik xulosalarining aniqligi, asoslanganligi va amaliy ahamiyatini sezilarli darajada oshiradi.

Amaliyotda ko'plab hollarda buxgalteriya hisobining dastlabki ma'lumotlari va tahliliy natijalar alohida tizimlarda yuritiladi. Bu esa auditor tomonidan axborotlar o'rtasidagi bog'liqlikni murakkablashtirishi, ayrim muhim jihatlarning yetarli darajada tahlil qilinmasligiga olib kelishi mumkin. Shu munosabat bilan integratsiyalashgan axborot platformalarini joriy etish orqali buxgalteriya dasturlaridan iqtisodiy tahlil indikatorlari, grafiklar, prognozlar hamda qaror qabul qilish uchun zarur signal ko'rsatkichlarini avtomatik shakllantirish imkoniyati yaratiladi.

Masalan, 1C-Audit Plus yoki SAP ERP tizimlarining ayrim modullari orqali korxonaning moliyaviy natijalari real vaqt rejimida monitoring qilinadi va auditorlar rentabellik, likvidlik hamda operatsion samaradorlik ko'rsatkichlari bo'yicha avtomatik ogohlantirishlar olish imkoniyatiga ega bo'ladi. 2023-yil yakunlari bo'yicha O'zbekistonning yirik 40 ta xususiy kompaniyasida ushbu integratsiyalashgan tizimlarning joriy etilishi natijasida auditda aniqlik darajasi 23 foizga, qaror qabul qilish tezligi esa 18 foizga oshgani kuzatilgan.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, 2022–2024 yillar davomida audit jarayonida hisob va tahlil tizimlarini avtomatlashtirilgan platformalarda birlashtirgan korxonalarda audit siklining davomiyligi o'rtacha 14 foizga qisqargan, auditorlik xulosalarida aniqlik va asoslanganlik darajasi esa 90 foizdan yuqori bo'lgan. Bu esa, o'z

navbatida, audit ishonchliligi va manfaatdor tomonlar — investorlar, boshqaruvchilar hamda davlat organlari oldidagi axborot mas'uliyatining yanada mustahkamlanishiga xizmat qilgan.

Shu asosda hisob va tahlil tizimlarini yagona axborot muhitida birlashtirish nafaqat texnologik yangilik, balki auditorlik mulohazasining zamonaviy metodologiyasi sifatida qaralishi lozim. Integratsiyalashgan platformalarning joriy etilishi auditorlar bilan bir qatorda moliyaviy menejerlar, ichki auditorlar va risk-menejerlar uchun ham qaror qabul qilish jarayonida yangi imkoniyatlar yaratadi. Shu bois bunday tizimlarni ishlab chiqish, joriy etish hamda malakali auditorlarni ular bilan ishlashga tayyorlash yaqin yillarda milliy audit amaliyotini raqamli transformatsiya qilishning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Auditorlik xulosasi va axborot taqdimoti sifati o'rtasidagi integratsiya moliyaviy hisobotlarning ishonchliligi va foydalanuvchilar uchun amaliy ahamiyatini sezilarli darajada oshiradi. Hozirgi sharoitda auditorlik faoliyatida faqat an'anaviy matnli xulosalar bilan cheklanib qolish axborot ehtiyojlarini to'liq qondirish uchun yetarli emas. Shu sababli auditorlik hisobotlarini vizual, raqamli va tahliliy shakllarda taqdim etish zarurati tobora ortib bormoqda.

Auditorlik xulosasining mazmunan boyitilishi, ya'ni audit jarayonida aniqlangan muhim xavf omillari, baholash natijalari va auditor fikrining asoslari haqida batafsil axborot berilishi foydalanuvchilarning tushunuvchanligi va axborotdan foydalanish samaradorligini oshiradi. Shuningdek, axborot taqdimoti sifatining yaxshilanishi auditorlik faoliyatining shaffofligi, mas'uliyat darajasi va professionallik mezonlarini yanada mustahkamlaydi.

Auditorlik xulosasi va axborot taqdimoti integratsiyasining quyidagi asosiy yo'nalishlarini ajratish mumkin:

1. Axborotni vizualizatsiya qilish — grafiklar, diagrammalar va infografikalar orqali audit natijalarini foydalanuvchilar uchun yanada qulay va tushunarli shaklda ifodalash.

2. Raqamli audit platformalarini joriy etish — elektron hisobot tizimlari orqali auditorlik xulosalari va tavsiyalarini onlayn shaklda taqdim etish hamda tezkorlik va interaktivlikni ta'minlash.

3. Xalqaro audit standartlariga muvofiqlikni ta'minlash — auditorlik xulosalari tuzilmasini ISA 700–705 standartlari talablariga moslashtirish orqali auditor fikrining aniqligi va ishonchliligini oshirish.

4. Axborot sifatini baholash mezonlarini joriy etish — auditorlik axborotining dolzarbligi, aniqligi va izchilligini baholash orqali axborot taqdimoti darajasini nazorat qilish.

Integratsiya jarayonining amaliy natijalari sifatida quyidagi ijobiy o'zgarishlar kuzatildi:

- foydalanuvchilar tomonidan auditorlik xulosalarini to'g'ri talqin qilish darajasi oshdi;
- audit tashkilotlarida axborot texnologiyalaridan foydalanish ko'lami kengaydi;
- auditorlik hisobotlarining ishonchliligi va ochiqligi bo'yicha baholash ko'rsatkichlari yaxshilandi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. International Auditing and Assurance Standards Board. International Standard on Auditing (ISA) 700: Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements. – IFAC, 2020.
2. Audit nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti, 2022.
3. Buxgalteriya hisobi va auditda axborot texnologiyalaridan foydalanish. – Toshkent: TDIU nashriyoti, 2023.
4. The Audit Process: Principles, Practice and Cases. – Cengage Learning, 2021.
5. Audit nazorati inspeksiyasi. Audit faoliyatining holati va rivojlanish tendensiyalari to'g'risidagi hisobot. – Toshkent, 2023.
6. Сирожиддинов И.К., Исомухамедов А.Б. Развитие экспортной направленности сельскохозяйственного производства. – 2022.
7. Isomuhamedov A. Organization of Accounting in Structures of a Small Business in the Construction Field // International Journal of Research in Commerce, IT, Engineering and Social Sciences. – 2023. – Vol. 17, No. 12. – Pp. 27–32.
8. Boxodir o'g'li I.A. Organization of Accounting for Expenses and Income in Small Businesses // Central Asian Journal of Innovations on Tourism Management and Finance. – 2025. – Vol. 6, No. 3. – Pp. 1053–1059.
9. Boxodir o'g'li I.A. Xarajatlar va daromadlar hisobi tizimini takomillashtirish yo'nalishlari // Partner Conferences of the International Scientific Journal Research Focus. – 2025. – Vol. 1, No. 1. – Pp. 990–992.
10. Boxodir o'g'li I.A. Accounting and Analysis of Costs as a Basis of Budgeting // Asia Pacific Journal of Marketing & Management Review. – 2023. – Vol. 12, No. 4. – Pp. 9–12.
11. Abdulazizovich X.U.B., Murodillayevich N.J. O'zbekistonda mahalliy budjet daromadlari shakllanishining amaldagi holati tahlili // American Journal of Business Management. – 2026. – Vol. 4, No. 3. – Pp. 43–51.
12. Xolmirzayev U.B. Bilimlar iqtisodiyoti va fan sohasi tushunchalari tizimining xususiyatlari // Green Economy and Development. – 2023. – Vol. 1, No. 11.
13. Isomukhamedov A., Xolmirzayev U., Tursunov U., Ergashev I., Aliyeva G., Karimova S., Nadirov U. Using AI Enterprise Expenses Prediction and Budgeting Mechanisms // Reliability: Theory & Applications. – 2025. – Vol. 20, SI 10 (88). – Pp. 365–371.
14. Abdulazizovich X.U.B. Innovasion faoliyatning moliyaviy ta'minotini kuchaytirish zarurligi va omillari tahlili // Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting. – 2025. – Vol. 5, No. 3. – Pp. 142–146.
15. Sobirjon O'g'li J.E., Abdulazizovich X.U.B. Profits of Housekeeping and Its Development // Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR). – 2019. – Vol. 8, No. 4. – Pp. 419–423.

16. Abdulazizovich X.U.B. Innovasion faoliyatning moliyaviy ta'minotini kuchaytirish zarurligi va omillari tahlili // Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting. – 2025. – Vol. 5, No. 3. – Pp. 142–146.
17. Abdulazizovich K.U. Positive Aspects of the Cash Method in Small Enterprises under Unusual Circumstances // Asia Pacific Journal of Marketing & Management Review. – 2023. – Vol. 12, No. 11. – Pp. 38–47.
18. Xolmirzayev U.B., Ubaydullayev T. O'zbekiston Respublikasida davlat-xususiy sheriklik sohasida me'yoriy-huquqiy bazani ishlab chiqish // Green Economy and Development. – Vol. 3, No. 10.

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

2026. № 5 (2)

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz